

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag

N:r 38 (353)

Fredagen den 21 september 1894.

7:de årg.

Prenumerationspris pr år:
Idun ensam kr. 5:—
Iduns Modetidning jämte kol-
lorerade planscher 4: 50
Iduns Modet. utan kol. pl. 3:—

Byrå:
Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr.
Allm. telef. 6147.
Prenumeration sker å alla post-
anstalter i riket.

Redaktör och utgifvare:
FRITHIOF HELLBERG.
Träffas säkrast kl. 2—3.
Redaktionssekr.: J. Nordling.

Utgifningstid:
hvarje helgfri fredag.
Lösnummerpris 15 öre
(lösn:r endast för komplette,ingar.)

Annonspris:
35 öre pr nonpareillerad.
För »Platssökande» o. »Lediga platser»
25 öre för hvarje påbörjad tiotal staf.
Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Jenny Meyer.

Det stora budet: »älska din nästa som dig själf!» var en gång med eldskrift inristadt i hennes hjärta, och hela sitt lif blef hon trogen kärlekens idé,» yttrade rabbinen d:r Klein vid Jenny Meyers nyss redda graf.

Ofta, kanske allt för ofta, falla vid en dödsbår vackra ord, som ingalunda stå i rimligt förhållande till den afidnes lifsgärning, ord utan större innebörd och mening, men sällan, om ens någonsin, har en sannare och rättvisare dom fällts öfver död kvinna än denna öfver Jenny Meyer. Att teckna hennes minne är att teckna ett lif i den äkta, oegennyttiga människokärlekens tjänst.

Hon föddes i Stockholm den 18 december 1858 och hennes föräldrar voro bokförläggaren Phil. Meyer och Mathilda Meyer, född Rubenson (syster till polismästaren i Stockholm).

Vid hennes faders död, som timade, då hon ännu var mycket ung, tillföll henne en mindre förmögenhet i arf. För många andra skulle en inkomst som den, hvilken kunde beredas af ett dylikt kapital, icke vara större än att

den lätt kunde förbrukas för eget behof. Icke så för Jenny Meyer, som ansåg, att den som hade mer än hvad nödvändigt behöfdes för att föra ett enkelt, men sorgfritt lif, hade skyldighet att hjälpa sina mindre lyckligt lottrade medmänniskor.

För omkring tio år tillbaka började hon sitt arbete i välgörenhetens tjänst.

Hon hade gjort den erfarenheten, att mycket ofta personer ur de fattigare klasserna, hvilka såsom friska utskrifvits från sjukhusen, genom brist på närande och passande föda fått en, till stort men för deras existens, förlängd konvalescenstid och ibland råkat ut för återfall i sjukdomen. Hennes afsikt var att om möjligt söka i någon mån hjälpa detta och hon öppnade därför en gratisbespisning för fattiga sjuklingar, för hvilka en lämplig föda vore af nöden.

Försöket att på detta sätt göra godt torde emellertid hafva misslyckats, hufvudsakligast på grund af svårigheten att för flertalet af patienterna klargöra, att gratisbespisningen icke kunde fortgå efter deras fullständiga till-

Ingen göre hvad han vill, utan hvad han bör.

Gustaf I.

frisknande, då andra, mera behöfvande, vändade att intaga deras platser.

Hon gjorde snart det rön, som många andra gjort före henne och som alltid under nuvarande samhällsförhållanden skall utgöra ett svårlost problem för alla varmhjärtade människor, hvilka önska hjälpa sina nödställda likar, nämligen att välgörenheten ofta demoraliserar dem man önskar hjälpa.

Det var då tanken uppstod hos henne att vända sig till dem, som icke kunde demoraliseras af välgörenhet, af hvilka man under inga omständigheter kunde fordra själfhjäl, hvars elände aldrig kunde vara själföfvalladt — till barnen.

För den, som känner förhållandena i de otaliga fattiga hemmen i hufvudstaden, är det ingen hemlighet, att mångenstädes måste barnen bege sig till skolan efter en frukost, som är mindre än otillräcklig, och vända åter hem med tämligen stor visshet om, att intet annat än en brödkant, en sillbit och en mjölkskvätt, eller i lyckligaste fall en kaffetår, väntar dem som middagsmål.

Och likväl fordrar samhället af dessa barn uppmärksamhet, flit och godt uppförande i skolan, på det att de månne blifva goda medborgare. Samhället gaf dem andlig föda, men brydde sig icke om att fråga efter, om kroppen var i stånd att tillgodogöra sig den. Det var här Jenny Meyer steg fram och gjorde en insats i samhällsarbetet, långt betydelsefullare än mången annan, som skett med pomp och ståt och lönsats med lager och jubelfanfärer.

Ett barn, som halfsvälter, kan icke tillgodogöra sig den undervisning skolan bjuder det och som skall utgöra dess beväpning i den kommande kampen för tillvaron. Och när icke samhället ännu sett till att afhjälpa denna brist, får den enskilde söka att i sin mån göra det.

Så öppnade hon sin första gratisbespisning för fattiga folkskolebarn.

Denna hade sin lokal i staden inom broarne, ett nog så rikt fält för en dylik verksamhet.

Men det fanns ännu mer behöfvande stadsdelar.

I Katarina och Maria församlingar där uppe på höjden myllrar det af fattigdom och elände i tråkåkar och hyreskaserner, och här behöfdes sannerligen en verksamhet som hennes.

I båda dessa församlingar öppnade hon matinrättningar, där fattiga folkskolebarn gratis bespisades, snart till ett antal af flere hundra om dagen under en tid af sju månader på året.

Tydligtvis räckte icke de medel, hon för egen del förfogade öfver, till för en så betydande verksamhet. Hvad som felades, skaffade hon emellertid, till en början inom kretsen af sina närmaste, men sedermera, då saken växte än mera, lyckades hon att få församlingarna själfva att biträda.

Vederbörande, som tydligtvis sågo, hvilken ovärderlig hjälp de hade i henne, ställde i de nybyggda folkskolehusen särskildt inrättade lokaler till hennes förfogande och deltog, såvidt den som skrifver detta har sig bekant, äfven med penningmedel. Det var emellertid hon, som tagit de första svåraste stegen, och det var hon, som hela tiden tog hufvudparten af kostnaderna på sig.

Och dessutom gaf hon något annat, som icke var det minst betydande.

Att gifva af sitt öfverflöd är en lätt sak, som knappast förtjänar beröm, men att gifva af hvad som icke är öfverflöd och samtidigt gifva sitt arbete och ett aldrig slappnande intresse, det är något mera och det är detta Jenny Meyer gjorde.

Af egen drift och med egen kraft igångsatte hon detta företag, och själf ledde hon det. Saken var ifrån början satt i sådant system, så praktiskt och enkelt ordnad, att det hela gick som ett urverk.

Det var ingen stor apparat med många tjänstear och biträden, som sattes i gång. Hon själf, en hushållerska och två eller tre småflickor (af hennes matgäster) var hela den personal, som behöfdes för att t ex. i Katarina servera hundrafemtiö vid finare bordseder ovana barn med två rätter kraftig, välsmakande föda efter en matsedel, som både var ytterligt omväxlande och upprättad efter vetenskapliga grunder.

Men detta, att kunna göra stora saker enkelt och anspråkslöst, var just det utmärkaade draget hos henne.

Enkel och anspråkslös var hon själf, och välgörenhet för något annat än dess egen skull var icke i hennes väg.

Hon prälade aldrig med sitt arbete, som hon ansåg som den naturligaste sak i världen, och därför var hennes namn icke bland dem, som banades ut på ryktets vingar i stora världen.

En del folk där visste, att fattiga folkskolebarn fingo middagsmål, och några kände, att en ung dam var själen i detta arbete. Några få visste, att hon hette Jenny Meyer.

Men fråga Stockholms folkskolelärare och lärarinnor, om hvad hon uträttat, fråga i de hundratals fattiga hemmen, och du skall få höra, att hon i sanning varit en räddande ängel.

Nu har hennes varma hjärta upphört att slå, och den vackra öppna blicken skall aldrig mera möta hennes små skyddslingar. Men hennes minne skall lefva i hennes verk, för hvars fortbestånd hon själf sörjt, och, om tacksamhet icke blott är ett tomt ord, i många, många människohjärtan.

F.

☉, blonda barn...

Som stjärnan tindrande i sommarnatten,
O, blonda barn, du för min tanke står,
Och vassen, sakta rörd af flodens vatten,
Ditt namn i längtan hviskar, där jag går.

Du är allt härligt, som naturen danat,
Du föddts af rosens doft och vindens sång,
Du är den solglimt, som mitt öga spanat,
När det i ångest slöts så mången gång.

Så kom då, kärlek, att mig lyckliggöra,
Att med en kyss befria mig från kval,
Låt mig på nytt de ljufva tonfall höra,
Du lärt af vårens första näktergal!

Daniel Fallström.

"Ett ämne."

Ett ämne, som vid elementarläroverk för flickor åtminstone någon gång borde förekomma, är om det s. k. simpla kroppsarbetet. Det borde framhållas, att intet *ärligt* arbete vanhedrar människan, och att, därest det icke öfverstiger hennes krafter, en kvinna, ja, en verklig dam, kan verkställa hvilket simpelt »pigarbete» som helst, i händelse omständigheterna så kräfva.

Bland verkligt bildadt folk är man väl lyckligtvis redan hunnen till den åsikten. Men i elementarskolor gå flickor från icke bildade hem och från halfbildade, och de fostras i hemmen i den föreställningen, att det alldeles icke »går an», att en flicka med bildad uppfostran förrättar något arbete, som passar sig endast för »en jungfru». Och om de få se, att en kvinna, som tillhör den bildade klassen, piskar en matta, skurar en ljusstake, diskar några tallrikar eller dylikt, så säga de rent ut åt hvarandra, att hon ändå inte måtte vara riktigt fin.

Ej alla flickor, som gå i elementarskolor, komma i sådan lefnadsställning, att de kunna hålla sig köksa och »husa», högst få i sådan, att de kunna hålla sig till och med med »kammarfröken».

De allra flesta hamna i tarfliga förhållanden och få nöja sig med blott en »jungfru», många hafva ej råd att hålla sig ens en sådan, utan få taga en passerska, som går från och till.

Huru olyckligt, om en flicka, som växt upp under gynnsamma lefnadsförhållanden och kommit i motsatta, lefvat sig in i den föreställningen, att hon är för god till att tvätta af ett golf, att det ej går an att tömma en »slaskhiuk», emedan någon kunde få se det och taga henne för en »sämre» människa!

För femton år sedan bodde vi i en stad, där det fanns ett nybildadt läroverk för flickor. Föreståndarinnan var »une dame diplomée», som det heter på franska. Hon var så lärd, att man sade om henne: fröken P. är i stånd att föreläsa öfver hvilket ämne som helst.

En dag, då hon ej var på skolan, kommo vi händelsevis upp i hennes bostad. Hon befann sig i köket, dit vi gingo.

Därute stod hon med uppvikna armar vid en stor tvättbalja. Såplöddren stod omkring de vackra armarne. De fina, välbildade händerna voro litet röda.

»Jag har fintvätt, och den gör jag alltid själf,» sade hon. »Då får jag kläderna rena. I mitt hem fingo vi vara med om alla göromål.»

En annan af hennes fridagar kommo vi till henne. Hon var då sysselsatt med att stoppa korf. »Jag äter ingen annan korf, än den jag tillagar själf,» sade hon, »ty då vet jag, att den är ren.»

Vi kända en professorska, som ger lektionstimmor i matematik både åt studenter och andra. Stundom möta de henne, när hon kommer från torget med ett kålhufvud under armen och en kvast eller en knippa vispar i handen, men det faller ingen in att hälsa mindre djupt på henne för det.

Hon behöfver icke göra det.

Hvarför gör hon det då?

Hon gör det för att visa, att det går an att en kvinna duger till något annat än spela piano, sy ett broderi, läsa romaner, kläda sig efter sista familj-journalen och vara en salongsprydnad.

Som motsats till professorskan må nämnas en ung fru af medelklassen. Familjen hade endast en tjänarinna. Denna hade en dag hängt ut husets finaste matta för att vädra och piska den och sedan gått i ärenden in åt staden. Under tiden blef det ett riktigt störtregn. Frun stod i tamburen — ungefär tio alnar från strecket, där mattan hängde. — Hon lyftade de sammanknäppa händerna mot höjden och utbrast gång på gång: »O, min matta, min fina matta! Nu blir den alldeles fördärfvad!» Men inte kunde hon taga in den! Det var ju ett »pig-göra»!

Snart skall det nog ej finnas någon »jungfru» mer — de äro fröknar allihop, butikfröknar, fabriksfröknar, sy- och stick-maskinsfröknar m. m. En människa, som duger till att förrätta gröfre husliga sysslor, skall blifva så dyr, att endast rikt folk kan aföna henne. Må flickorna därför i elementarskolorna bibringas det begreppet, att man kan lära sig att förrätta »pigssysslor» själf, för den händelse man kommer i sådant lefnadsläge, att det blir nödvändigt. De skola då, om de blifva gifta och få döttrar, uppfostra dem till bildade flickor och till »duktiga pigor» på samma gång.

Judarnes furstedöttrar gingo själfva till brunnen och vattnade hjordarne. Den store romaren Cincius Cincinnatus satt och stekte sina rofvor i lerkär, när hans medborgare kommo till honom för att välja honom till rådsherre.

Bulver säger på något ställe: Är du skald, så håll dig ej för god till att gå på torget och köpa det kött, du behöfver, så länge du ej skrivit något, som öfverträffar Miltons »Förlorade Paradis».

Som alla födas lika,
Så fattiga som rika,
Så böra alla ock arbeta här:
Ur Eden drifven mänskligheten är.

Anna A.

Några ord om gångsport och höstpromenader.

Till Iduns unga läsarinna.

Det är icke min afsikt att här inlägga en gen-saga mot »sportfiendens» i ett af Iduns senaste nummer uttalade ogillande af all sport, ehuru tillfället därtill kunde vara frestande. Emellertid lärer väl »sportfienden» icke vilja förneka, att sport härdar och stärker kroppens alla muskler och nerver och sålunda befordrar hälsan? Nåväl, skulle då den urgamla satsen om »en sund själ i en sund kropp» plötsligt hafva förlorat sin giltighet! Enligt L-a S-s uppfattning skulle ju sporten »förjuga intelligensen» till den grad, att »släktet vore i fara att urarta, ifall vi ej skyndsamt sammansluta oss till dess motarbetande.

Pröfva på en gång att skicka ut edra bleka, innesuttna döttrar, hvilka dag ut och dag in kröka rygg öfver ett föga intelligensförbrukande handarbete, på hvilket styngen helt mekaniskt ordna sig efter hvarandra — skicka ut dem under ett par timmar till någon sport i det fria, — vare sig ridning, körning, rodd, skidloppning, spel eller lekar — och se om ej resultatet blir lysande.

Se dem, då de komma åter, rödkindade, muntra, med ögon glänsande af lif och lust, jag skulle säga af förökad intelligens, och säg sedan, att sport verkar själsdödade!

Det är ju tydligt att sport, såväl som allting annat, kan bedrivas ensidigt och gå till öfverdrift — bli till »vurm». Det existerar ju musikvurm, läsvurm etc., hvarför icke ock sportsvurm. Men skola vi för den enskilde »vurmige» individens skull fördöma och motarbeta alla musikaliska anlag, all häg för läsning o. s. v.?

Ordet »sport» innebär för den, som skriver detta, helt enkelt en sund och kraftig kroppsöfning, ett friskt, rörligt, hurtigt nöje, af en sällsynt upplifvande verkan på både kropp och själ. Skulle den såsom sådan vara förkastlig? Långt därifrån, tror jag.

Det är emellertid icke om sporten i allmänhet, utan om en hittills föga beaktad gren däraf — om »gångsporten» — jag i dag vill språka något litet med Iduns unga läsarinna.

Den som en gång gjort en utflykt till fots och lyckligt bestått provet, känner af egen erfarenhet alla de fördelar ett dylikt sätt att färdas bereder en. Man är sin egen herre och kan efter behag dröja på de vackra platser, dem man eljes i vagn rullar hastigt förbi, eller ej ens hinner uppfatta från det framrusande järnvägståget, och man blir på detta sätt mera förtrogen med den omgifvande traktens skönhet och utseende. Har man bestigit en upphöjd plats, ligger landet under ens fötter såsom en den bästa plankarta man kan önska sig, och ögat dröjer med välbehag vid landskapets harmoniska linier och vid det växlande rika spelet af skuggor och dagar. Är en skog målet, så finner man där ett rikt fält för naturvetenskapliga iakttagelser i djur- och växtlifvet. I bergstrakter åter väckes intresset af de mångfärgade, skiftande stenarterna och deras vilda, fantastiska formationer.

Man har således under sin vandring rika tillfällen till geografiska, zoologiska, botaniska, geologiska o. s. v. studier och rön, för att nu icke nämna den rent ästetiska njutning man erfar vid en närmare beröring med allt det sköna i smått och stort naturen själf afslöjar för den vakna blicken.

Det har också länge varit våra skolgossars privilegium och käraste nöje att draga ut på långa botaniska exkursioner, men ännu tills för några år sedan har detta för våra flickor varit förbjuden frukt. Det skulle af våra mormödrar ansetts, minst sagdt, högst opassande, ifall den tidens unga damer med ränsel på ryggen dragit ut ensamma på vägarna. Nutidens mödrar äro lyckligtvis mera klarseende. De inse, att deras döttrar, långt ifrån att taga skada däraf, genom att lära sig på detta sätt lita på sig själfva och alldeles reda sig på egen hand, tvärtom dans till de själfständiga karaktärer och duktiga, praktiska kvinnor, hvilka vår tid är i så stort behof af.

Det är därför ett glädjande tidens tecken, att intresset för gångsporten nu mer och mer börjar vakna. Måhända finnes dock alljämt en hel del tveksamma, oerfarna, opraktiska fotgängerskor, och det är till deras tjänst en sportsvän gärna ville meddela några små vinkar och välmäta råd.

Sommaren nalkas nu visserligen sitt slut, men ännu lämpar sig hela september och en del af oktober månad särdeles väl för långa fotturer. Under själfva högsommaren är bettan på vägar och stigar vanligen alltför mattande, och dammet besvärar ögon och strupe i hög grad. Just denna tid däremot med sin ännu milda luft och sina vackra, klara höstdagar äger den temperatur, som erfordras för att kunna hålla ut med marchens strapstatser.

Skolorna hafva ju ock redan öppnat sina portar, men dessa rader riktas ej heller till skolungdomen, utan företrädesvis till de unga flickor, hvilka lämnat skolan och, ovana vid friheten från dess tvång, ofta icke veta, hvarmed de skola fördrifva tiden. Det vore just för dem en lämplig afslutning på de bokliga studierna att gå ut i naturens stora friska skola och där inhämta lärdomar, som säkert skola rotfästa sig bättre i minnet än mängden inlärd läxa.

Låt oss nu först och främst tillse, hvem som bör och hvem som icke bör ägna sig åt gångsport. Enhvar måste i detta hänseende väl känna sig själf. Det är en ansträngande idrott, och det är klart att klena, bleksiktiga unga damer, som icke kunna gå uppför en trappa, utan att stanna upprepade gånger för att häuta andan, icke böra befalla sig därmed. Dels kunde de däraf hafva men för hela sin framtid, dels förstördes nöjet för de öfriga raska ungdomarne, om de upphörligt nödgas invänta dem, som icke »orka med». Således erfordras först en frisk kropp och goda fort-komstledamöter.

Därnäst framställer sig frågan: huru många skola gå i sällskap? Två hafva onekligen lättast att lämpa sig efter hvarandra, både hvad beträffar

marschtakten och de olika, kanske stridiga, viljorna. Två är därför idealantalet; eljes fyra, på sin höjd sex, i hvilket fall man likväl delar sig och går parvis. Ett udda antal gör man bäst i att alltid undvika.

Nu några ord om utrustningen. Ett hufvudvillkor är att denna göres så lätt som möjligt.

Dräkten bör vara af ylle; en kort, mörk kjol med ett ledigt bluslif, sammanhållet af ett läderskärp, vid hvilket slidknif och andra nyttiga småsaker kunna fastgöras. Korsetten bannlysas för alla dem, som vilja blifva verkligt goda fotgängerskor; ett s. k. normallif tillåter bättre den friare, ökade andhämtning, som framkallas af den raska, jämna gången. På hufvudet har man en liten lätt hatt eller mössa, som sitter väl fast äfven i blåst och tål vid regn. I allmänhet gäller den satsen, att man alltid skall vara beredd på regn, ty hela nöjet minskas, om man jämt och ständigt måste gå i ängslan för några regndroppar. Paraplyet lämnas därför aldrig hemma, äfven om solen lyser från en molnfri himmel, det kan ju efter behof tjänstgöra äfven som parasoll. På längre turer medtages ock en lätt, tunn gummikappa, som kan vikas ihop till ett minimum och spännas fast på ryggen med en rem. Skodonen skola vara gamla och väl utgångna, dock så att de ej gå upp och ned, hvaraf skaf lätt förorsakas. Man gör väl i att alltid medhafva cerat, så att om tryck det oakadt skulle uppstå, man genast kan aftaga skon och applicera en duktig bit däraf utanpå strumpan, just öfver den ömma punkten. Detta enkla medel är pröfvadt och med godt resultat.

Matförrådet bör utgöras af få, men närande beståndsdelar. Ett par kakor choklad (kola-choklad), en den bästa, kraftigaste spis, lätt att bära med sig, en bulle eller ett par sammanvikna smörgåsar förslå till en kortare tur. Mjölks står ju att köpa i någon bondgård, eljes rekommenderas en fältflaska med tillredt saft och vatten, eller ännu bättre rödt vin och vatten, då man på dylika fotvandringar vanligen plågas mera af törst än hunger. Skall man medföra middag, får ju något mera till, hvilket öfverlämnas åt hvars och ens smak och urskillning. Blott så mycket vill jag säga, att löskokta ägg bruka vara omtyckta och läskande samt äro lätta att stufva undan i portörrens vinklar och vrår. Dessutom varnas för att onödigtvis försvåra gången genom att belamra sig med en alltför stor och tung matsäck, då det ofta visat sig, att man hemma helt och hållet öfverskattat sin aptit.

Har man så på bästa sätt sört för en ändamålsenlig utrustning och lättaste packning, hvilken naturligtvis fördelas så jämnt och rättvist som möjligt på de olika deltagarne i utfärden, gäller det att enas om ett mål för sin vandring, ty man bör aldrig gå planlöst, hvarthelst vägen förer. Dagen före studeras kartan, och sedan målet är utsedt, utstakar man vägen noggrant och afmäter med passaren dess längd, på den i kanten af kartan befintliga skalan. Den i denna konst ej invigda får säkert villigt en handräkning däri af sin far eller bror. Detta är nödvändigt för att kunna beräkna tiden och huru dags man skall begifva sig i väg. Man måste komma i häg, att den första kvartsmilen tillryggaläggas fortast d. v. s. på en halftimme. Sedan ökas minutantalet ständigt för hvarje kvartsmil, så att två och en half timme torde behöfva beräknas till milen. Efter hvarje mil hålles en timmes rast. För att kunna bedöma marschtaktens hastighet är det ytterst praktiskt att bära sitt ur i ett läderarmband, där det är lätt till hands, så att man vid hvarje milstolpe utan svårighet kan öfvertyga sig om, huru lång tid som åtgått till den tillryggalagda vägsträckan. På kartan finnes hvarje kvartsmil utmärkt med ett streck öfver vägen, hvilket kan tjäna till någon ledning i de trakter, där milstolpar ej förekomma. Att kartan skall följa med är gifvet, enär intresset fördubblas, om man alldeles på egen hand med dess tillhjälp lyckas leta sig fram, utan att nödgas stanna vid hvarannan stuga för att göra förfrågningar, något som är betydligt tidsödande.

Tre mil om dagen borde vara maximum för äfven den duktigaste fotgängerska. Här påpekas, att naturligtvis ingen utan föregående träning beger sig ut på ett par mils promenad! Man gör början med en half mil, ökar så småningom till en mil, halfannan mil o. s. v.

Är vägen gifven och dagen bestämd, gör man väl i att slutligen ägna någon tid åt meteorologiska observationer. Barometern ställes kvällen förut, och om den visar sig vara i stigande, skall man icke låta afskräcka sig, änskönt himlen om morgonen är något disig eller molnbeläckt, ty enligt det gamla ordet gör mulen morgon ofta en

klar dag. Däremot bör man med misstro betrakta himlen, om den efter en strålande morgon visar uppstigande mörka moln. Stark bläst är äfven att undvika, såsom varande ytterst tröttsam att sträfva emot.

Äro nu alla nämnda betingelser på ett tillfredsställande sätt uppfyllda så — friskt mod och framåt marsch!

Herbert.

Halsbandet.

Af Guy de Maupassant.

Öfvers. för »Idun» af Elin C.

Hon var en af dessa förtjusande unga flickor, hvilka liksom af misstag växa upp i fattiga borgarhem. Utan hemgift, utan förhoppningar, utan att ha den minsta utsikt till att en rik och framstående man skulle kunna fästa sig vid henne, älska henne och göra henne till sin hustru, lät hon gifta bort sig med en obetydlig tjänsteman i ecklesiastikdepartementet.

Hon hade icke råd att kläda sig dyrbart och var därför alltid enkel, men kände sig olycklig, liksom den där nödgas lefva under sin värdighet; ty bland kvinnorna finnas inga olika klasser, skönhet och behag ersätta bland dem börd och rang. Naturlig elegans, skönhetssinne och intelligens äro de egenskaper, som adla dem och ställa en folkets dotter i jämbredd med världsdamen.

Hon kände sig född att lefva i lyx och rikedom och led därför ständigt. Hon plågades af den torftiga bostaden, de förfallna väggarna, de nötta möblerna — af allt detta, som andra kvinnor i hennes samhällsställning icke ens skulle ha lagt märke till. När hon såg den lilla bretagniskan sköta sitt enkla hushåll, kände hon alltid ett bittert missmod och försjönk i drömmar. För hennes fantasi hägrade då ståtliga förmak, där allt är så tyst och mjukt, där orientaliska draperier kläda väggarna och höga bronskandelabrar sprida ljus. I ett par stora fätöljer sofva två gamla betjänter i knäbyxor, den tryckande värmen har gjort dem dåsiga. Hon ser stora salonger med tapeter af gammalt siden och dyrbara möbler med ovärderliga sniderier; hon ser små förtjusande doftande kabinetter, afsedda till förtroliga samtal med de intimaste vännerna, framstående och eftersökta män, hvilkas ynnest alla kvinnor sträfva efter.

Det hände ofta under middagen, som äts vid ett rundt bord med halfrän duk, att hennes man lyfte på soppskålslocket och förtjust utropade: »Ah! köttsoppa, jag vet då ingenting bättre!» . . . men då satt hon och tänkte på fina middagar, på glänsande silfverserviser, på dyrbara väfnader, som prydde väggarna med bilder från gamla tider och med sällsynta fåglar i en förtrollande skog; hon tänkte på utsökta rätter, serverade på konstrika fat, på artigheter, som hviskas fram och som tagas emot med ett snixlikt leende, medan man smakar på en rosafärgad forell eller en hönsvinge.

Hon hade inga toaletter, inga diamanter — ingenting. Men det var just detta hon älskade och kände sig skapad för. Hur mycket hade hon icke önskat att kunna behaga, att bli afundad, att vara förförande och eftersökt.

Hon hade en rik väninna, en kamrat från klostertiden, som hon aldrig mer ville besöka af fruktan för de lidanden, som hon alltid hade att vänta vid återkomsten till det dystera hemmet; hon brukade då gråta i flere

dagar af sorg, saknad, förtviflan och hopplöshet.

En afton kom hennes man hem med strålende uppsyn och höll ett stort bref i handen.

»Se här har jag någonting till dig,» sade han.

Hon slet häftigt upp kuvertet och tog fram ett tryckt kort så lydande: Ecklesiastikministern och fru Georges Ramponneau ha ären inbjuda herr och fru Loisel till soaréen i ministerhotellet, måndagen den 18 januari.

I stället för att bli förtjust, som hennes man hade hoppats, kastade hon förargad bjudningskortet på bordet och mumlade: »Hvad skall jag göra med det där?»

»Men kära vän, jag som trodde du skulle bli så glad. Du går ju aldrig bort, och detta är verkligen ett utmärkt tillfälle att få komma ut litet och se stora världen. Du må tro, jag har inte haft så litet besvär att kunna skaffa en inbjudning. Alla fika efter att få vara med, och det är just inte så många tjänstemän, som bli bjudna.»

Hon gaf honom en förargad blick och sade otåligt: »Hvad tror du då jag skulle sätta på mig för att kunna gå dit?»

Det hade han icke tänkt på och invände helt förlägen: »Men klädningen, som du brukar ha på teatern. Den är ju så vacker i mitt tycke . . .»

Han tystnade bestört, när han fick se sin hustru börja gråta. Två stora tårar tillrade långsamt ned.

»Hvad i all världen kommer åt dig?» frågade han förskräckt.

Men med en kraftig ansträngning kväfde hon sin smärta, torkade de fuktiga kinderna och svarade lugnt:

»Ingenting alls. Jag har bara ingen toalett och kan följaktligen inte gå på festen. Gif ditt kort till någon af dina kamrater, hvars hustru är lyckligare lottad än jag.»

Han blef bedröfvad.

»Hör på, Mathilde,» sade han, »hur mycket skulle en passande toalett kosta, någonting helt enkelt, som du skulle kunna begagna vid andra tillfällen?»

Hon funderade en stund, räknade efter och tänkte på, hur mycket hon skulle kunna begära, utan att behöfva frukta ett bestämt afslag och ett utrop af förfäran från den sparsamme tjänstemannen.

Slutligen svarade hon litet tveksamt: »Jag vet inte precis, men tror nog jag skulle kunna reda mig med 400 francs.»

Han bleknade litet, ty det var just den summa han hade sparat ihop för att köpa en bössa och om söndagarne nästa sommar få delta i små trefliga jaktpartier på slätterna kring Nanterre.

Emellertid svarade han: »Nåväl, jag ger dig 400 francs, men laga då, att du får någonting riktigt vackert.»

Festdagen nalkades, men fru Loisel såg alltmer bedröfvad och ängslig ut, ehuru hennes toalett var alldeles färdig. En afton sade mannen till henne: »Hur är det med dig? Du har varit så besynnerlig de tre sista dagarne.»

»Jag är ledsen,» svarade hon, »öfver att inte ha en enda diamant, inte ett enda smycke. Följden blir, att jag kommer att se fattig ut, och hellre vill jag då alldeles låta bli att gå.»

»Du kan ju ha lefvande blommor, det är mycket på modet nu. För 10 francs får du ett par präktiga rosor.»

Hon ville icke låta öfvertyga sig.

»Nej, det finns ingenting mer förödmjukande än att se fattig ut bland rika kvinnor.»

Men hennes man fick en idé.

»Så dum du kan vara! Gå till din goda vän fru Forestier och bed henne låna dig hvad du behöfver. Du är tillräckligt nära bekant med henne för att kunna göra det.»

»Du har alldeles rätt!» ropade hon utom sig af glädje, »och jag som inte tänkte på det.»

Dagen därpå gick hon till sin väninna och anförtrodde henne sitt bekymmer. Fru Forestier öppnade strax ett skåp med spegeldörr och tog fram ett stort skrin, som hon lämnade henne.

»Välj nu, kära vän!» sade hon.

En mängd armband var det första hon fick se, så ett pärlhalsband, därefter ett venetianskt kors af guld och ädelstenar, ett beundransvärdt arbete. Hon provfave smyckena framför spegeln, tvekade, kunde icke bestämma sig för att lägga dem tillbaka och frågade alltjämt: »Har du inga andra?»

»Jo visst. Se själf efter. Jag vet inte hvad du kan tycka bäst om.»

Med ens upptäckte hon ett präktigt diamanthalsband i ett svart sidenetui, och hon kände, hur hjärtat började slå häftigt af ett oemotståndligt begär. Händerna darrade, när hon tog i det. Hon fäste det kring halsen utanpå klädningen och stod häryckt inför sin egen bild. Sedan frågade hon, ängslig och tvekande: »Kan du låna mig detta — endast detta?»

»Ja, så gärna!»

Hon föll sin väninna om halsen, slöt henne häftigt till sig och skyndade sedan bort med sin skatt.

Festdagen var inne. Fru Loisel väckte allmän beundran. Hon var vackrare än alla andra, elegant, behaglig, strålande af glädje. Hon var föremål för alla herrarnes blickar, de frågade, hvem hon var, och täflade om att få bli presenterade. Alla ville dansa med henne. Hon väckte äfven ministerns uppmärksamhet.

Hon dansade med ifver och hänförelse, berusad af nöjet, utan att läugre ha tanke för någonting, krönt med skönhetens segerkrans, omgifven af den glans, som framgången förlänar, liksom insvept i en sky af lycka genom all denna hyllning och beundran, alla dessa vaknande begär, hela denna fullkomliga seger — så ljuf för ett kvinnohjärta.

Vid fyratiden på morgonen for hon hem. Sedan midnatt hade hennes man sofvit i en liten salong tillsammans med några andra herrar, hvilkas fruar roade sig grundligt.

(Forts.)

”Over Evne”,

den berättelse, som begynner i detta nummers romanark, är endast en kortare novell, som redan i nästa ark afslutas, och hvilken vi in-skjutit för att få börja den nya intressanta romanen »Gullvifva» af C. von Hahn jämmt med oktoberkvartalets första nummer. De två arken »Over Evne» ha vi ej ansett nödigt eller lämpligt att illustrera. »Gullvifva» däremot kommer att förses med vackra teckningar af fru Jenny Nyström-Stoopendaal.

Fotogénköket "PRIMUS" är hittills öfverträffadt 100,000 st. nu tillverkade och sålda. Säljes i alla Jern- & Bosättningsaffärer.

Pris 10 Kr.

Varnas för värdelösa efterapningar.

B. A. Hjorth & Co.

5 Klara N. Kyrkogata. Stockholm.

Pris 10 Kr.

"PRIMUS MATTAN"

Pris 75 öre st.

förekommer absolut all öfverkokning & vidbränning.

Pärmar gratis

till Iduns romanbibliotek för hela årgången 1894

erhåller *hvar och en* af våra läsarinor, som åtager sig den helt visst ganska ringa mödan att anskaffa *en enda ny prenumerant för sista kvartalet (oktober—december) af Idun för i år*. Redaktionen har nämligen beslutit att för detta kvartal anordna en profprenumeration öfver hela landet, på det att tidningen och dess sträfvanden för de svenska kvinnorna och hemmen må bli kända i ännu vidare kretsar än hittills. Vi hoppas äfven, att *ingen* af våra läsarinor skall försumma bistå redaktionen i denna sak, lika visst som *ingen* af dem är i den ställningen, att hon ej kan värfva *en* ny prenumerant för de svenska hemmens organ. *För den ringa kvartalsafgiften af kr. 1: 50 erhåller hvarje prenumerant en så afsevärd valuta, att den måste anses vida öfverträffa prenumerationsafgiften. Se för öfrigt härom det utförligare tillkännagifvandet i n:r 37!*

Till hvar och en, som alltså anskaffar *en* ny prenumerant på sista kvartalet för i år, sända vi *gratis och portofritt vackra klothpärmar till Iduns romanbibliotek för i år, försedda med guld- och svartsirningar och i färg efter eget val: rödt, grönt eller brunt*. Den af Eder anskaffade nya prenumeranten bör *snarast möjligt* verkställa prenumerationen å *närmaste postanstalt*. I *Iduns annonsbilaga till n:r 37 finner Ni en urklippblankett, som ni ifyller och — med bifogande af den nyanskaffade prenumerantens postkvitto — insänder till: Redaktionen af Idun, Stockholm, hvarefter pärmarne med första tilländas Eder*.

Stockholm i september 1894.

Redaktionen af Idun.

Huru man förlofvar sig.

Några betraktelser för Idun

af

Helena Nyblom.

(Forts.)

Hos oss är det genomgående det afgörande, att de unga själfva göra sitt val och hålla fast därvid; — undantag finnas ju alltid.

I de romanska länderna, i synnerhet i Frankrike, är det däremot regeln, att föräldrar och målsmän knyta förlofningen mellan de unga, som ofta alldeles icke känna hvarandra förut.

I den fina världen äro så godt som alla partier stiftade af alla andra än just kontrahenterna själfva.

En ung man eller en man, som redan har lefvat en munter ungdom, kommer till sin mor eller till en gammal fru, som han känner, och säger henne, att han har i sinnet att »faire un fin» och slå sig till ro i äktenskapets hamn från sina mer och mindre vilda irrfärder på ungdomens haf.

Den gamla damen blir genast intresserad, som alla både gifta och ogifta kvinnor äro, när det gäller en förlofning, och hon börjar strax tänka efter, hvilka unga damer i hennes umgängeskrets som skulle passa som en lämplig hustru för den unge mannen i fråga.

Penningeförhållandena äro då alltid den viktigaste frågan, men det är icke nog, att den unga damen kan uppvisa en tillfredsställande årlig ränta. Hon bör också vara af god familj, ha fått en god uppfostran (hvilket i en fin fransk familj betyder det samma som att hon skall ha haft så litet som möjligt beröring med den yttre världen) och naturligtvis helst också ha ett intagande yttre och ett behagligt väsen.

Den gamla damen tvekar i valet mellan två eller tre och anger för den unge mannen de olika fördelarne, som en hvar af de unga damerna har att bjuda på. Hos den ena är kanske förmögenheten det öfvervägande, hos en annan äro familjeförbindelser af värde, om det är fråga om, att den unge mannen önskar framgång i det officiella lifvet, hos den tredje äro kanske de personliga förtjänsterna de mest tilltalande.

Dock fordras, att vid hvarje af partierna en sådan hemgift medföljer, att det unga paret kan lefva ett angenämt och obekymradt lif.

När de två förtrogna således ha kommit till ett resultat, om hvilken af de unga damerna i fråga, som man bör föredraga, börja underhandlingarna, ledda af den gamla erfarna och ansedda damen. Den unga damens föräldrar kunna ha olika konsiderationer vid giftermålet.

Äro deras förmögenhetsvillkor glänsande, men deras namn icke af särdeles gammal klang, föredrar man en grefve- eller vicomtekrona framför en oadlig millionär. Är det däremot en gammal adlig familj, som det har gått bakut för, bekvämar man sig kanske till att taga en oadlig friare för att kunna reparera upp familjens affärer med svärsonens hjälp.

Det är icke någon flyktig underhandling, som behöfves för att bestämma förlofningen, utan en lång och grundlig undersökning af alla för och emot, tills de ungas målsmän å båda sidor blifvit ense om, att det är bäst för bägge familjerna, att partiet blir af, och man tillåter då de unga tu att se hvarandra.

Den unge mannen har ju hela tiden vetat, hvarom fråga var, och med lifligt intresse följt förhandlingarna. Den unga damen har stått mera utanför saken, men af en viss oro i luften har hon dock anat, att det var fråga om intet mer eller mindre än att välja henne en man.

Octave Feuillet skildrar i sin roman: *Un mariage dans le monde*, huru en ung förnäm dam länge har förstått, att hennes familj låg i giftermålsunderhandlingar för henne, och blir underrättad om, att en viss ung herre, som hon aldrig förr har sett, skall göra familjen visit på landet, där de bo.

Då dagen kommer, klär hon sig med stor omsorg för att vara så mycket som möjligt till sin fördel och gömmer sig nere i trädgården för att, dold bland buskplanteringarna, kunna iakttaga, när den omtalade unge mannen kommer ridande. — Ett dammoln på landsvägen antyder hans ankomst, och då han strax därefter galopperar förbi på sin häst, tittar hon nyfiket ut mellan grenarne och säger med en suck:

»Voilà mon mari!»

Lika obekanta äro ofta de flesta franska unga flickor med den friare, som redan är utsedd åt dem. Sedan får den unge mannen gärna tillåtelse att infinna sig i familjen en gång om dagen och i vittnens närvaro tala med sin tillkommande. Att någon vidare öm eller djupsinnig konversation under sådana omständigheter skulle kunna komma i fråga, är det naturligtvis icke täl om.

Den unge mannen presenterar sin utvalda vid det första besöket, efter det att förlofningen är afgjord, en bukett, som bör vara snövit: »chaste et pure.» Så länge förlofningen varar, öfverlämnar han hvar dag en ny bukett, som efter hand tilltager i färgglöd, tills den, dagen före bröllopet, brinner som en flamma.

En fransk dam, som beskriver, huru en »comme il faut» förlofning bör gå till i Frankrike, nämner, att alla trädgårdsmästare kring Paris veta så noga, i hvilket färg-crescendo en sådan bukett bör sammansättas, att man blott behöfver beställa en serie förlofningsbuketter på en månad, på sex veckor o. s. v. för att blommorna skola bli valda efter en pariser Amors strängaste etikett.

En förnäm, fransk dam, som besökte Sverige, frågade, huru länge en svensk förlofning kan räcka. Man svarade henne, att det alldeles beror på de yttre förhållandena, att ett och två år var ganska vanligt, och att de unga till och med kunde vänta en fem—sex år.

»Fem, sex år!» utbrast hon förfärad. »Sex veckor anse vi i Paris vara det längsta möjliga för en passande förlofning!»

Under denna förlofningstid är det, som sagdt, icke tillåtet, att de två unga någonsin tala ensamma med hvarandra. Den unge mannen blir också knappt inbjuden att deltaga i en måltid hos sin tillkommandes familj, och i så fall får han icke sin plats vid hennes sida annat än vid något ytterst sällsynt tillfälle.

I Octave Feuillet's bok: »Un mariage dans le monde» beskrives, huru ett par unga förlofvade dagen före bröllopet befinner sig i en salong på brudens fäderneslott, där en gammal tant, en änkefru, är satt att vaka öfver dem. Brudens mor kommer in och ber samma gamla dam att ändtligen icke lämna rummet, där de två förlofvade befinna sig. Hon själf är så upptagen af att arrangera allt för bröllopet, att hon icke vidare kan vara förkläde för dem.

Då modern har gått, börja de två förlofvade att musicera tillsammans, medan de försöka hviska ett och annat ömt ord till hvarandra, och den gamla damen betraktar dem deltagande, och så säger hon ungefär så här:

»Jag har också varit ung, jag vet, att lifvet aldrig ger en hvad man sacker efter. Äktenskapet är inte ett sådant paradiset, som man föreställer sig. Det bästa är inte, hvad som kommer *efter* bröllopet. Det bästa är dagarne förut. — Se! Jag öppnar dörren för er. Flyg ut tillsammans! Flyg ut i skogen och njut er frihet denna enda dag!» Och de unga se på en gång längtansfulla och förskräckta på hvarandra och på den gamla damen! Så mycken förbjuden frihet är nästan öfverväldigande.

Men tanten öppnar sakta trädgårdsdörren, den unge mannen tar sin fästmö i handen, och som två lösslupna fåglar springa de ut i trädgården, bort öfver gräset, in i skogen.

De flyga åstad i lycksalighet med hvarandra, talande, leende, jublande öfver att ändtligen en gång vara ensamma med hvarandra.

Sedan visar boken, huru denna frihetsdag blef den enda fullt lyckliga dagen i deras lif.

Huru strängt fransmännen hålla på, att aldrig två förlofvade få vara ensamma med hvarandra, visa alla deras romaner och skådespel och äro häri sanna bilder af verkligheten.

I farsen: »Den hvita halsduken» upplöses hela knuten därigenom, att den unge mannen

Iduns skollofskoloni 1894.

Sedan flere år tillbaka har undertecknad varit van att lämna en kortfattad rapport öfver hälsotillståndet hos deltagarne i Iduns skollofskoloni, hvarför jag äfven i år därom vill nämna några ord.

Välsignelsen och nyttan af en dylik välgörenhet äro så slående och uppenbara, ej minst för den, hvilken flere år varit i tillfälle att följa de stackars fattiga barnens utveckling under deras vistelse på landet, att därom icke torde råda mer än en mening; denna form af välgörenhet lämnar också edra skyddslingar ej blott glädje och trefnad för sommarens korta dagar, utan nyttan däraf sträcker sig mycket längre och står kvar, äfven sedan barn

nen återvändt till fattigdomens koja och armodets ofta bittra nöd.

Liksom förut varit fallet, har jag äfven i år låtit uppsätta en tabellarisk sammanställning, hvaruti barnens tillökning uti vikt och bröstvidd särskildt är angifven. Hvarje barn har i medeltal ökat 2,3 kilo i vikt och 2,5 cm. i bröstvidd, hvilket måste anses som ett synnerligen godt resultat.

Till sist ber jag att på det varmsste få rekommendera Iduns skollofskoloni uti allmänhetens benägna åtanke och välvilliga hägkomst.

Carl Flensburg.

16 barn: 6 gossar och 10 flickor.

N a m n	Vikt.		Bröstbredd		A n m ä r k n i n g a r
	vid återafresan kg.	vid återkomsten kg.	vid återafresan cm.	vid återkomsten cm.	
John Viklund, 10 år	29	30,50	63	65	Blodbrist, tydligt förbättrad.
Oskar Larsson, 12 år	30	32	60	63	
Hilmer Eriksson, 11 år	30	31,50	62	63	
Gustaf Gustafsson, 10 år	28,5	30,50	62	63	
August Karlsson	27,5	29	64	65	
Per Gustafsson	27	28	62	64	
Lotten Lindström, 15 år	56	63,50	77	87	} Skrofulöst ögonlidande; frisk vid hemkomsten. } Blek och mager; betydligt förbättrad. } Dans-sjuka; alldeles frisk vid hemkomsten.
Ester Srand, 9 år	19,5	20,50	54	57	
Hulda Nilsson, 9 år	21	23	52	54	
Alma Lagerström, 9 år	22,5	26	56	60	
Karin Eriksson, 9 år	23	25	57	59	
Jenny Lodin, 8 år	20,5	22	56	56	
Ester Wijk, 7 år	23,5	26	59	60	
Anna Samuelsson 10 år	25	25,50	54	57	
Henriette Eriksson, 11 år	37,5	40	64	—	
Hildur Hansson, 12 år	42	46	63	66	

Af dessa äro 7 barn från Kungsholmen, 2 från Adolf Fredrik, 2 från Jakob, 3 från Katarina, från Maria, 1 från Östermalm = 16 barn.

några ögonblick skaffar sig tillfälle att vara ensam med den flicka han vill ha. Efter detta kunna icke föräldrarna neka honom sin dotter, utan att kompromettera henne.

Hvilken motsats till förhållandena i nya världen!

En amerikansk författare skildrar, huru en ung man kommer åkande i släde med en ung dam, som han älskar. Det är sent om kvällen, nära midnatt. Då han har följt den unga damen upp i hennes hem, har hennes far redan gått till sängs, men de unga göra eld i kaminen för att ännu i ro kunna prata ett par timmar tillsammans.

(De bli senare man och hustru.)

Författaren har vid denna skildring tillagt en not, hvori han säger, att om hans bok skulle bli läst i Europa (det är »A modern instance» af Howell), vill han upplysa om, att ett sådant uppförande två unga människor emellan ingenstades i Amerika skulle anses stötande; ja, att till och med i en sådan småstad som den, där berättelsen försiggår, skulle det icke ge minsta anledning till skvaller, om en ung man följde en dam sent hem och sedan tillbragte ett par timmar att språka med henne.

Vi befinna oss i en ganska lycklig medelväg mellan dessa två ytterligheter.

I alla goda familjer i Frankrike hör det till undantagen och betraktas som ett uppror, om en man gifter sig utan att ha fått sin mors tillåtelse därtill. Jag vet till och med ett exempel på en änkling, som, då han önskade gifta om sig, med fruktan och bäfvan

framställde saken för sin mor och väntade hennes afgörande ord i saken, och detta fastän han i allt annat var en fullkomligt själfständig man.

Fransmännen äro, som bekant, ett praktiskt och ekonomiskt folk, och de anse all familjelycka böra ha en god basis af ekonomisk säkerhet. Detta, tror jag, är en genomgående åskådning, så väl hos de högre som de lägre klasserna. Dock är naturligtvis icke denna bevekelsegrund den enda, och i allvarliga familjer taga naturligtvis föräldrarna icke blott hänsyn till yttre fördelar, utan anse sig också samvetsgrant böra undersöka den mans karaktär, åsikter och lefnadssätt, till hvilken de skänka en dotter.

Franska föräldrar äro så öfvertygade om, att de på grund af sin större erfarenhet också ha större garanti för ett godt val, än hvad en ung flickas böjelse kan ge, och därför hör det genomgående till sällsyntheterna, att en ung kvinna där bestämmer sin utkårade själf. — En annan sak är, att goda föräldrar, lika litet i Frankrike som i något annat land, tvinga sina barn att förlofva sig mot deras egen bestämda önskan.

Det mesta af den franska litteraturen, som kommer i våra händer, behandlar historier om olyckliga äktenskap och passioner, som uppstå efter äktenskapet. Deraf ha många dragit de slutsatser, att de flesta franska äktenskap äro olyckliga, och att orsaken därtill är, att de för det mesta arrangeras af familjerna.

(Forts)

Ur notisboken.

Domprostinnan Mathilda Wieselgren, P. Wieselgrens efterlämnade maka, samlades den 13 dennes hädan i en ålder af 78 år. Idun skall i nästa nummer närmare återkomma till den bortgångnas föredömliga lifsgärning och då äfven meddela hennes porträtt.

Grefvinnan Stephanie von Platen förlofvad. En inom den högre societeten sedan någon tid förhåddad remarkabel förlofvning är nu ingången. Grefvinnan Stephanie von Platen, född Hamilton, har nämligen förlofvat sig med förre tyske ministern härstädes greve Carl von Wedel. Bröllopet är ämnadt att firas redan nästkommande november. Grefve Wedel lär vara designerad till den tyska ministerposten i Paris.

Grefve Carl von Wedel tillhör en gammal ätt, hvars gods äro belägna i Hannover, Westfalen och Oldenburg, och är yngste son af generalöjtnanten och generaladjutanten i Oldenburg, grefve Wilh. Wedel, samt född 1852. Ursprungligen i hannoversk tjänst öfvergick greve Wedel efter Hannovers annektering till preussiska armén, där han 1876 avancerade till kapten i generalstabens. Samma år utnämndes han, ehuru endast 34 år gammal, till major och året därpå till militärattaché vid tyska legationen i Wien. Sedan 1889 är greve Wedel general à la suite och sedan 1892 generaladjutant hos kejsar Wilhelm I, hos hvilken han emellertid aldrig kom att göra personlig tjänst, hvilket däremot sedan hans återkallande från Wien varit händelsen hos nuvarande kejsaren. Efter någon tids tjänstgöring i tyska utrikesdepartementet blef greve Wedel 1892 utnämnd till minister i Stockholm.

På besök i hemmet. Författarinnan fru Hilma Angered-Strandberg, för några år sedan bosatt i Fjellbacka och hvars namn ofta förekommit under intressanta korrespondenser från Amerika i de dagliga tidningarna samt nu senast under den själfva novellen »En moder» i Iduns spalter, har i dagarna återvändt till Sverige, efter att i flere år ha varit bosatt i Chicago. Närmaste orsaken till att fru Angered-Strandberg nu lämnat Amerika är att hon här hemma tänker hvila sig och stärka sin hälsa, som blifvit hårdt medtagen af det stråfsamma lif hon fört därute.

Kvinnlig lärare vid Karolinska institutet. Medicine kandidaten fröken Anna Stecksén, stockh., har förordnats att såsom amanuens vid den patologisk-anatomiska institutionen biträda de vid Karolinska institutet studerande vid de patologisk-anatomiska öfningarna och vid liköppningarna.

För kvinnliga gymnaster. En byrå för anskaffande af plats åt kvinnliga gymnaster är härstädes öppnad af den bekanta lärarinnan vid Gymnastiska centralinstitutet i Stockholm, fröken Mathilda Öhman, som därigenom trott sig gå en från flere håll uttalad önskan till mötes. Äfven sådana som på längre eller kortare tid önska kvinnliga gymnaster kunna vända sig till denna byrå. Fröken Öhmans namn är den bästa borgen, för att man med förtroende kan anlita byrån.

Teater och musik.

Kungl. operan uppförde i måndags för första gången under innevarande säsong »Lohengrin» med delvis ny rollbesättning. Reprisen af den populära operan hade förskaffat direktionen en till sista plats fylld salong. Åhörarna hade ock denna gång skäl att vara ganska belåtna, ty operan gick under hr Halléns ledning nu betydligt bättre än vid någon af de senaste repriserna.

Elsas parti utfördes för första gången af fru Östberg. Och om den framstående sångerskan ej i yttre måtto kan förkroppsliga det skära och ungdomliga, det poetiska och hängifna hos Elsa, så fyller hon i stället så mycket bättre i vokalt

Mattor, Möbelyger, Gardiner, Portiärer
nyheter i större urval och till billigaste priser hos

Lager n. b., i o. 2 tr., Vesterlånggatan

Robert Ditzinger 72

hänseende de högsta anspråk. Hon bjuder med ett ord här på det bästa af sängkonst och välljud. Hr *Ödmanns* Löhengrin är känd sedan förr. Tydligen ej fullt disponerad i början af operan, sjöng hr *Ö.* sedan upp sig och återgaf i sista akten Graals-recitativet förträffligt. Telramunds parti hade öfvertagits af hr *Söderman*, som här hade ytterligare tillfälle att dokumentera sig som en god dramatisk sångare med lif och karaktär i föredraget. Hr *Sellergren* förtjänar erkännande för sitt utförande af konungens parti. Däremot räckte ej hr *Vallenius* till som härroparen. Ortrud lämpar sig väl för fröken *Almatis* naturell, men sångerskan bör nog akta sig för att alltför mycket forcera rösten, då den, som nu var fallet, blir skärande och skrikig. — Orkestern skötte sig särdeles förtjänstfullt.

I sceniskt hänseende hade åtskilliga förändringar vidtagits, lämdande till båtnad för det hela. Bland annat hade andra aktens dekoration delvis ommålats och gjorde nu bättre verkan än förut.

Under inöfning att med det snaraste gifvas är »Mignon», i hvilken opera en ung sångerska fröken Cederberg lär komma att debutera.

Södra teatern har nu fört fram sitt första nya program för säsongen. Det inledes af en liten enaktsoverett »Modellerna», en ganska behaglig bagatell med musik af *G. Douay*. En ny debutant, fröken *Andersson*, ådagalade rätt mycken säkerhet och liflighet i sitt spel och sjöng ej oäfvat, då däremot hennes motspelande, hr *Ander*, som bekant bättre rör sig på det dramatiska än det musikalska området.

Det franska lustspel »Utan hemgift» af *Albert Debilly*, som härefter följer, är ett temligen tillkrånglat sammelsurium, som visserligen ej saknar sina lustiga pointer och situationer, hvilka dock kräva äkta gallisk fart och esprit i framställningen för att riktigt göra sig. På premiären gick det hela alldeles för tungt. Fullt i sitt esse var endast fröken *Lindsén*, som åt sin naiva unga fru förlånade mycken täckhet och naturlighet. God kläm var det också delvis öfver hr *Lamberts* och *Hirschs* spel, men de öfriga tycktes ännu ej vara riktigt varma i kläderna, och ej ens hr *Gustaf Bergström* hade någon af sina lyckligare dagar. Teatern lär snart spela ut nya och bättre trumfer.

På Djurgårdsteatern rustar sig nu direktör *Ranft* att avsluta sin lyckosamma sommarsejour, men innan han lämnar oss, ville han med ett nytt program rikta minnet af en repertoar, som onekligen varit en smula enformig, tack vare »Ljungby horns» outslitliga framgång. Sådana där sega säsongpjäser må vara aldrig så fågnesamma för hr teaterdirektörer, för den konstanta platspubliken ställer sig saken nog litet annorlunda. I måndags afton hade vi emellertid, som sagdt, mött till ett nytt slag. Och kvällen var glad. *Feydeaus* och *Devallières* lustspel »Jag är Champagnol!» har i Paris gjort stor succés och gått sina 500 gånger i sträck. Det är verkligen och något riktigt friskt och roligt i sin genre, och den dräpliga satir på militärlif, som ingår som en väsentlig beståndsdel, är tillräckligt allmängiltigt att finna resonans äfven i svenska »fosterländska» hjärtan. Äkta lustspelslyne hvilade öfver utförandet, och det erkännansvärdt goda samspel, som oftast kännetecknar detta sällskaps prestationer, svek ej heller nu. Fröknarna *Rustan*, *Gottschalk* och *Borgström* delade systerligt publikens hyllning, och båda herrarna *Ranft* samt hr *Eliason* och *de Wahl* voro, en hvar, ypperligt på sin plats i de manliga hufvudrollerna. Flere biroller utfördes också med verksam färgläggning, exempelvis hr *O. Byströms* stackars exerciskuschade »prince». Det glada programmet kommer helt visst att tillförsäkra det omtyckta sällskapet flere goda afskedshus.

Lilla finskan.

Skiss för Idun af Gerda Meyerson.

(Forts. o. slut fr. föreg. n.r.)

Mig föreföll hans beteende besynnerligt, men ännu mer öfverraskad blef jag, då Sigrid sprang fram och slog honom på axeln och han skrek till samt fick ett uttryck af verklig förfäran i sitt ansikte. I nästa minut skrattade han åt sig själf och bannade oss,

som dröjt så länge, att han stått och somnat, men mig föreföll det, som detta varit förställning. Sedan var han glad, ja, riktigt uppsluppen hela kvällen. Han och Sigrid skämtade som ett par barn, det var rörande att se, hur hon riktigt strålade af ömhet, och hur hon skrattade och njöt af de kvickheter, ibland ganska farliga, som han slog omkring sig med. Vi superade hos Berns. När kyparen kom in med champagne, blef Sigrid öfverlycklig.

»Champagne är det bästa jag vet,» jublade hon — »du snälla rara pappa! Är han inte snäll?» frågade hon mig. »Tänk, han stannar visst flere dagar än hos mig, han säger, att han inte vet, när han skall resa.»

Det blef sent, innan vi bröto upp, men Sigrid tycktes ej kunna bli trött. När hon och fadren följt mig hem, skulle de ännu taga sig en promenad i det vackra månskenet.

Följande morgon, då Sigrid kom till gymnastiken, var hon i en feber af förtjusning. »Kan du tänka dig,» hviskade hon, fastän professorn redan börjat sin lektion, »att i går kväll, när jag skiljdes från pappa, gaf han mig detta.» Hon visade ett guldarmband med briljanter. »Han ämnade inte ge mig det, förrän han reser, egentligen, men så kunde han inte vänta längre. Det var så likt honom, den kära, rara pappa!»

Jag var glad, att professorns föredrag hindrade mig att svara på Sigrids utgjtelser, ty jag kunde inte dela hennes hänryckning öfver den i mitt tycke alltför dyrbara och pretentiösa presenten. Den besynnerliga motvilja jag kände för Sigrids far blef ännu starkare, och hela timmen satt jag och undrade, hvad han egentligen var för en människa.

När lektionen var slut, omringades Sigrid af kamraterna, som alla ville se det dyrbara armbandet. Medan de högljudt gånvo sin beundran till känna, kom jungfrun med ett bref till Sigrid.

»Från pappa!» utbrast hon, helt röd af öfverraskning. »Hvad kan han vilja?» Hon slet upp kuvertet och läste ett par ord, så skrek hon till och började darra. Hennes ögon stirrade, onaturligt stora, på papperet, hennes läppar öppnades, som försökte hon att tala, men utan ett ljud föll hon afsvimnad till golfvet.

Brevet höll hon sammankramadt i handen; när hon vaknade till medvetande, var hennes första fråga efter det. Därpå satte hon sig upp och såg sig omkring på kamraterna, hvilka förskräckta omgånvo henne.

»Jag skrämde mig så! Voj, voj, så jag skrämde mig!» stammade hon med svag röst. »Pappa har rest. Han fick telegram och måste resa med båten i natt, utan att säga adjö till mig.» Hon stoppade brevet i fickan och reste sig från soffan. »Jag mår litet illa, men det går nog snart öfver, bry er inte om mig,» bad hon.

Kamraterna skingrades, ty gymnastiken skulle börja, och jag blef ensam kvar hos Sigrid.

»Skaffa mig en droska, så jag får fara hem. Och kom till mig i eftermiddag, om du kan,» bad hon, i det hon gaf mig en häftig omfamning. »Nej, du skall inte följa mig, nu vill jag helst vara ensam. Tack för du alltid varit så snäll mot mig!»

Hennes ansikte var likblekt och läpparna blå, men hon gick med stadiga steg utför trapporna. När hon satt i droskan, räckte hon mig handen, utan att säga något, men med ett svagt försök att le, ehuru hennes ögon hade ett uttryck af bottenlös förtviflan.

Däruppe på gymnastiken skrattade man åt, att Sigrid tagit vid sig så öfver fadrens afresa, men jag kunde inte instämma. Det var nog något värre, som händt, ehuru hon ej velat säga det.

»Prat,» menade de andra. »Lilla finskan är ju alltid så öfverdrifven, helst när det gäller hennes pappa.»

Jag hade ingen tid att grubbla, men en obestämd, olycksbådande aning förföljde mig, beständigt såg jag för mig Sigrids bleka ansikte och förtviflade blick.

Då jag gick hem på middagen, styrde jag ovillkorligen mina steg till hennes bostad. Hennes värdinna, en hyggelig gammal fru, öppnade för mig. I det hon tecknade åt mig att vara tyst, förde hon mig in i salen, där hon hviskande berättade, att Sigrid bedt att få vara ostörd ett par timmar för att försöka sofva. »Då jag nyss tittade in, slumrade hon så godt, jag tror visst inte, det är så farligt med henne,» sade hon.

Betydligt lugnad, gick jag min väg. Kunde Sigrid med sitt nervösa temperament sofva efter den underrättelse, hvilken den nu månade vara, som hon fått från fadren, då var det nog inte så farligt, alltsammans. Och jag åt min middag samt arbetade ett par timmar, innan jag gick tillbaka för att se, om hon vaknat.

Jag fann tamburdörren öppen, men ingen människa syntes till. Från Sigrids rum hördes, röster jag tyckte mig känna igen professors och blef ängslig. Hade Sigrid skickat bud på honom, så var hon säkert allvarligt sjuk.

Just som jag tänkte knacka på, kom värdinnan ut genom dörren, hon såg alldeles förstörd ut. »Herre Gud, fröken,» skrek hon, när hon fick se mig, »ett sådant elände, en sådan händelse!»

»Hvad? Hvilket?»

Men hon svarade ej på mina upprepade frågor, utan vaggade bara fram och åter med kroppen, där hon stod i dörren och hindrade mig att gå in till Sigrid.

Ändtligen, då jag tog och skakade den stackars människan, fick jag henne att tala. »Hon är död,» stötte hon fram.

Jag minns inte, hvad som sedan hände, om jag gick dit in, eller om professorn kom ut, men jag minns, att han stod framför mig med en flaska i handen. Hans ansikte var gulblekt, håret stod rätt upp, och i pannan svällde en stor åder som alltid, när han var nervös.

»Fröken, som var hennes vän,» sade han hest, »kan kanske ge en ledtråd. Männ' tro det är med afsikt eller af misstag, som hon tagit in det här.»

Först kunde jag inte fatta, att Sigrid var död, jag ville inte tro det, ehuru jag såg henne ligga hvit och kall på sin bädd. Men så fick jag se fadrens bref, som de hittat bredvid henne, och då förstod jag alltsammans. Brevet var suddigt och otydligt, troligtvis vätt af hennes tårar, men jag hade ju sett hans stil förut och läste den obehindradt.

»Mitt älskade barn,» stod det, »förlåt din stackars far, att han gör dig sorg, men när du får detta, är jag ej mer bland de lefvandes antal. Jag reser med finska båten i natt; innan nästa morgon gryr, har jag skjutit mig en kula för pannan. Det är bäst så, jag kan inte bära följderna af mina handlingar. Du förstår naturligtvis icke de frestelser en affärsman kan råka ut för, men nu är allt upptäckt, och hellre än fängelset väljer jag döden. Jag hade så säkert trott mig kunna bringa allt i ordning. Döm mig ej för

Tandläkare dr. Geo. Forssmans Tandklinik

strängt och» — de sista orden voro alldeles oläsliga.

Dagen därefter stod det att läsa i tidningarna både om de stora förnillningarna, som Sigrids far gjort från bruket, där han var disponent, och om hans själfmord. Åter ett fall, skref man, där en ansedd och omtyckt man visat sig vara bedragare, som i årtal lefvat på andras medel samt med dem gjort misslyckade spekulationer för att reparera sina egna dåliga affärer.

Sådan var alltså den far, lilla finskan älskat och sett upp till med en så blind och barnsligt förtroendefull beundran. Hvilket förfärligt slag för hennes känsliga sinne! Ej under, om det alldeles förvirrades, om lifvet syntes henne outhärdligt och döden, som *han* sökt, hägrade äfven för henne, som den enda räddningen undan skam och förtviflan.

Men kanske hade hon endast för en stund velat söka glömska och hvila från det förfärliga lidande, som marterade henne, hon måste ju ha känt sig alldeles söndersliten både till kropp och själ. Kanske hade hon af misstag tömt flaskan med sublimatlösningen i stället för den med de oskyldiga nervdropparna.

Därom fingo vi aldrig visshet. Lilla finskan sänktes ner i den kalla främmande jorden, presten talade några ord om den kärlek, som förlåter allt, och vårens fåglar kvittrade muntert öfver hennes graf.

Men i kamratkretsen nämndes Sigrids namn endast sällan under den korta tid, som återstod af terminen, och nämndes det, var det med ett visst föraktfullt medlidande. De flesta hade sett ned på »lilla finskan» som på ett oförståndigt barn, hvars infall man

skrattar åt. Visst var hon söt och liflig, men hon var ju så öfverspänd, och det hade nog aldrig blifvit något ordentligt af henne, var det allmänna utlåtandet.

Stackars lilla Sigrid! Hon ägde icke många vänner här på jorden, och han, som skulle vara hennes bästa vän och hade fått hela hennes varma hjärtas tillgifvenhet, hon svek henne, med honom dödades hennes bästa och heligaste känslor.

Bland hennes papper fann jag konceptet till det poem hon skrivit i mitt album. Sista strofen skulle jag få först, när hon reste hem, hade hon sagt. Den lydde:

Men jag och du,
vi skiljas nu,
nu flyr din lilla finska.
Och se vi aldrig mer igen,
tack för den tid du var min vän,
minns mig ibland, det skall min saknad minska.

På den prislista från K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin och Almedahls Fabriks Försäljningsmagasin, som i detta nummer är införd som annons, fästa vi våra läsarinners uppmärksamhet. Den samma lämpar sig väl att fränskiljas för att vid förefallande behof anlitas. Den nämnda firman är också så väl bekant, att den ej torde behöfva några särskilda rekommendationer.

Slutredovisning för Iduns skollofskoloni

år 1894.

Inkomster:

Behållning från förra året	420: 39
Iduns grundplåt	100: —
Insamlade medel redovisade i Idun efter afdrag af grundplåten	406: 25
Ytterligare insändt från Lilla Gösta, Strengnäs, 2: —; Nils & Barbro 1: —; N. Bill 0: 25	3 25 403: 50
Respengar betalda af en del barn	21: —
Räntor	8: 41
	Kr. 959: 30

Utgifter:

Omkostnader för koloniens sommarvistelse enligt lämnade verifikationer:	
Hyra och respengar	119: —
Mjök	89: 20
Smör och ägg	86: 40
Mjöl och bröd	69: 93
Potatis, grönsaker och bär	18: 35
Kött och fläsk	91: 22
Specerier och viktualier	161: 06
Diverse utgifter	101: 64
Behållning till 1895	222: 50
	Kr. 959: 30

Stockholm i sept. 1894.

Red. af Idun.

Innehållsförteckning.

Jenny Meyer. † (Med porträtt) — O, blonda barn! Poem af Daniel Fallström. — »Ett ämne»; af Anna A. — Några ord om gångsport och höstpromenader; af Herberl. — Halsbandet; af Guy de Maupassant. Öfvers. för Idun af Elin C. — »Over Evne». — Pärmar gratis! — Huru man förlorvar sig; några betraktelser för Idun af Helena Nyblom. (Forts.) — Iduns skollofskoloni 1894; af dr Carl Flensburg. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Lilla finskan; skiss för Idun af Gerda Meyerson. (Slut fr. föreg. nr.) — Slutredovisning för Iduns skollofskoloni. — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Att nödgas själf mig presentera
Jag finner vara rätt genant,
Ty ibland dygder — jag har flera —
Min ordknapphet är väl bekant,
Och dock man plär mig envist skylla
Att andras pladder bära fram,
Att lystna öron oblygt fylla
Med tal om ofog, svek och skam.
Man säger ock, kanske med rätta,
Att mellan vänner — det ju händt —
Som uppå mig sin tillit sätta,
På längden blir det något spändt.
Om folk nu äro af »den ullen»
Att de »i vädret» prata jämt,
Nåväl, gif skäl hvarför i skullen
Ta mig till mål för edert skämt.
Om ock på träden jag dig hjälper
Gång efter annan, vänligt huld,
Så vet jag ej, hvarför du stjälper
På mig, för skvallret, all *din* skuld.
Ibland jag strejkar, jag som andra,
Strax blir det en förskräcklig lät,
Och fastän ej jag själf kan vandra,
Jag andra för på villosträt.
Så sägs det, men ta upp försiktigt
Allt hvad som rör mitt stackars jag,
Ty handlar man ej med mig riktigt,
Så händer det, jag ger ett slag.
Nu nog! Hvad jag re'n sagt kan vara
Tillräckligt som introduktion,
Ty eljes kan man ju befara,
Att det blir allt för stor portion.

Nu litet smått. Hvad smakar ljust
För barnet efter lång termin?
Ett vilddjur, som man finner gruffigt.
Hvad drickas plär ur »mandarin».

Ett namn för påfvar; tvänne andra,
Som vanligt folk bli' nämnda vid.
Hvad man hos andra jämt vill klandra.
Namn på oändligt utsträckt tid.
Hvad aftonklockan, klangfull, sände
En stilla kväll i rymden ut.
Hvad diplomatens nit upptände.
På upprätt kropp ett praktiskt slut.
Hvad farfars stänka, om du minnes,
Var snid af. Ett räkneord.
Af hvad i Norrland många finnes.
Järnvägsstation här i vår nord.
Ett rosenblad, hur kan det vara?
Och likaså en barnakind?
När man på smöret ej fick spara,
Hur blef din kost? Ett namn på vind.

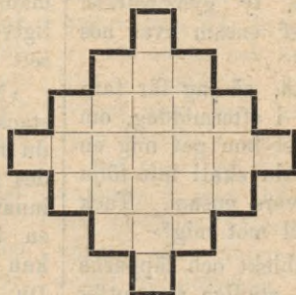
Sibylla.

Charad-gåta.

Mitt första, både ondt och godt,
Nu för mitt *andra* går och gått;
Men hur man anat, grubblat, spätt —
Och trots hvad allt man föräbadat —
Mitt *hela* ingen dödlig skadat!

Eolus.

Diamantgåta.

1) Bokstaf, 2) barns sysselsättning,
3) substantiv i pluralis, 4) en nyttig
bok, 5) någonting att elda med, 6)
en blomma, 7) bokstaf.

Iwan.

Gissa!

Af 4 bokstäfver bildas 6 ord:

Frumtimersnamn.
Något som somliga känna vid lifvet.
Ett verbum som betecknar »värme-
bringande».
Ett verbum som betecknar »söndrande».
Ett verbum i imperfektum.
Ett stånd.

Kvadratgåta.

A	A	A	E
I	I	K	K
P	R	R	S
S	S	S	S

Frithiof de Treviso.

Aritmorem.

2, 13, 4, 7, 8 = Del af ett fartyg.
1, 12, 3, 7 = En fisk.
8, 9, 6 = Nationalrätt i Kina.
10, 7, 8, 15 = Romersk kejsare.
1, 14, 3, 8, 9, 4, 6 = Bra för hosta.
13, 8, 5, 10, 12 = Hörer till upplys-
ningen.
11, 2, 10, 9, 10 = Ett litet husdjur.
3, 15, 8, 6, 9, 11, 2 = Ö i Medelhaf-
vet.
13, 8, 2, 11, 14 = En skönhet.

»Bon jour».

Bokstafsgåta.

Tag 6 a, 2 b, 2 d, 8 e, 1 f, 3 g,
1 i, 4 l, 2 m, 3 n, 3 o, 5 r, 2 s, 1
t, 1 u, 3 v, 1 x, 1 å.

Härutaf uppstå 8 ord: Opera af
Mascagni, svensk stad, folktrace, mans-
namn, afgud, svenskt bruk, svensk sjö,
tyskt universitet.

Begynnelsebokstäfverna bilda nam-
net på en framstående nordisk skald
och slutbokstäfverna en af hans dikter.

Selma.

Vokalförändringsgåta.

Med a om muntert hemlif jag påmin-
ner,
Med i jag håller kvar hvad som ej
rinner,
Med o jag brinner, brinner, brinner,
brinner,
Med y en utväg jag med skarpa finner,
Med ä mitt fagra skinn ditt tycke vin-
ner,
Med ö i rättan tid jag intet hinner.

S. L.

Lösningar.

Charaden: Bifrost.

Cirkelgåtan: Ord till öfre fältet: 1) Robert,
2) Panama, 3) Randel, 4) Odessa, 5) Julius,
6) Neckar, 7) Jasmin, 8) Angora, 9) Egmont,
10) Rosina, 11) Nystad, 12) Nimrod. Ord
till nedre fältet: 1) Semlin, 2) Ladoga, 3) an-
föra, 4) August, 5) Armada, 6) Hildur, 7)
Arboga, 8) Brevig, 9) Mainau, 10) nerium,
11) linnea, 12) Påskön. — »Jag stod på Ni-
agaras öde strand» — J. N. (Johan Nybom.)

Förvandlingsgåtan: Sulitelma; 1) Sibirien,
2) underläta, 3) leopard, 4) infanteri, 5) Ta-
heiti, 6) ebreerbrevet, 7) Lessing, 8) Mozart,
9) Alvastra.

Versgåtan:

Lycksalig den, som vid naturens bröst
Från henne hemtar kärlek, ord och röst,
Som, irrade, sitt modersmål ej glömt;
Han drömmer blott, och säger hvad han
drömt,
Men medvetlös och utan seklers tvång
Han drömmer vishet, och han talar säng.
(Ur Talltrasten af Runeberg.)

Aritmogryfen: Bengt Lidner; barbar, eremit,
Nantes, granit, turban, Lovisa, indian, Dag-
mar, Nystad, Eufrat, Rostow.

HULTMANS Cacao & Chocolad

rekommenderas som den bästa och vitsordas på det var-
maste af professorerna hrr Joh. Lang, Seved Ribbing, Nils
O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.